

2. Калініченко О.В. Методичні засади оцінки економічної ефективності виробництва продукції рослинництва / О.В. Калініченко // Наукові праці ПДАА. – Випуск 7. – С. 28-32.

3. Мочерний С.В. Основи підприємницької діяльності / С.В. Мочерний. – К.: Академія, 2005. – 280 с.

4. Онисько С.М. Ефективність АПК в умовах перехідної економіки : монографія / С.М. Онисько. – Львів: Українські технології. 2001. – 386 с.

5. Яремчук Н.В. Методика оцінки ефективності управлінської діяльності в системі підприємств зернопродуктового підкомплексу : [електронний ресурс] / Н.В. Яремчук // Ефективна економіка. – № 12. – 2013. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2636>.

УДК 330:3:339.137.2

М.В. Коваленко, канд. екон. наук, доц. (ПДАА, Полтава)

В.С. Чапляньська, магістрант (ПДАА, Полтава)

ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ

Сталий розвиток національної економіки є цілою системою дій влади, населення, підприємництва щодо підтримки стабільних показників зростання продуктивності праці, мінімізації коливань доходів секторів економіки, сукупного попиту, високої якості соціальних та екологічних умов життя, ресурсозбереження і задоволення потреб населення в товарах, послугах і робочих місцях. В Україні не створено належних умов для сталого розвитку. Один із напрямів сталого розвитку – формування конкурентоспроможності економіки, з'ясування впливу різних її факторів на соціальний, економічний та екологічний складники [1].

На виявлення та врахування територіальних резервів має бути націлена маркетингова діяльність підприємства. Адже, територіальне розміщення підприємства визначає обсяги виробництва продукції, її асортимент, витрати, пов'язані із транспортуванням та зберіганням продукції, що в кінцевому підсумку впливає на собівартість і ефективність виробництва.

Великотоварні підприємства, зазначає Л. Ю. Мельник, «можуть повною мірою на 100 % використовувати чинники науково–

технологічного процесу по всіх його складових: біологічних, технічних, технологічних, економічних, соціальних, інформаційних» [2]. Водночас в середніх за розмірами підприємствах дані чинники можуть бути впроваджені на 40–50 %, а в малих – на 15–20 %.

Не менш важливе значення у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства, країни має створення ефективної системи управління та дієвого механізму реалізації маркетингової діяльності в господарстві. Інертність у виробничій та збутовій діяльності, відсутність інноваційних стратегій та маркетингових концепцій, неефективні методи управління є тими факторами, що стримують розвиток підприємств і сприяють втраті чи недоотриманню ними конкурентних переваг.

Перехід до конкурентоспроможного виробництва неможливий без ефективного використання накопиченого ресурсного потенціалу. На сьогоднішній день стан виробничих фондів і трудових ресурсів не забезпечує ефективний вплив на сферу матеріального виробництва в сучасних підприємствах для розв'язання основної соціально–економічної проблеми – задоволення потреби країни в продовольстві.

Основні напрями ефективного використання ресурсного потенціалу в підприємствах: забезпечення раціонального використання земельних, водних та інших природних ресурсів, а також основних матеріальних засобів; застосування ресурсозберігаючих технологій; забезпечення стабільності формування й ефективності використання внутрішніх і зовнішніх фінансових ресурсів; розвиток інноваційних процесів і впровадження їх результатів у виробництво. Не менш важливе значення при цьому належить удосконаленню організації управління персоналом на основі розподілу праці, ефективної системи мотивації, прогресивної організації праці, адаптації відповідно до вимог соціального замовлення і норм міжнародних ділових відносин.

Процес управління конкурентоспроможністю підприємства включає в себе наступні дії: моніторинг конкурентного середовища та оцінку конкурентної ситуації в галузі та на ринку; діагностування конкурентоспроможності підприємства та його основних суперників; конкурентне позиціонування підприємства – вибір стратегічних господарських підрозділів із перевагами у конкурентній боротьбі; розробка концепції та стратегії управління конкурентоспроможністю підприємства; реалізація конкурентної стратегії підприємства.

Отже, конкурентоспроможність підприємств дає змогу економіці успішно конкурувати на ринках (внутрішньому та зовнішньому). Саме зростання конкурентоспроможності країни виступає інструментом реалізації моделі сталого розвитку.

Інформаційні джерела:

1. Гук О.В. Взаємозалежність моделі сталого розвитку і конкурентоспроможності національної економіки / О.В. Гук // Науковий вісник УжНУ. 2017. Вип. 14 – Ч. 2. – С. 74-78.

2. Мельник Л. Ю. Аграрний сектор економіки в аспекті його матеріально-технічної й технологічної оснащеності / Л. Ю. Мельник // Агросвіт. – 2009. – № 2. – С.2–8.

УДК 338

В.О. Козуб, канд. екон. наук, доц. (*ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків*)

Д.О. Гармаш, магістрант (*ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків*)

ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний період розвитку світового господарства характеризується розвитком глобальних проблем, посиленням взаємозалежності глобальних і національних інтересів на основі поглиблення процесу інтернаціоналізації господарського життя, посилення впливу зовнішньоекономічної сфери на економічний розвиток. Будь-яке підприємство функціонує в певному середовищі, і кожна його дія залежить від чинників, що формують сприятливе бізнес-середовище.

Середовище складається із зовнішнього (макросередовища) та внутрішнього середовища (мікросередовища). Макросередовище представлено чинниками демографічного, економічного, природного, екологічного, технічного та культурного характеру, які впливають на мікросередовище. Мікросередовище представлено суб'єктами, що мають безпосереднє відношення до самого підприємства та його можливостей по обслуговуванню клієнтів, і характеризують взаємовідносини з постачальниками, маркетинговими посередниками, конкурентами і контактними аудиторями.

Підприємство знаходиться в стані постійного обміну із зовнішнім середовищем, забезпечуючи собі можливість виживання, оскільки воно служить джерелом виробничих ресурсів, необхідних для формування і підтримки виробничого потенціалу. Чинники зовнішнього середовища є неконтрольованими з боку підприємства і його служб. Під впливом подій, що відбуваються поза підприємством, тобто у зовнішньому середовищі, керівникам доводиться змінювати